

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare săptămânal sub îngrijirea Dlui Revizor școlar

MARIAN SASU.

Abonament:

120 lei pe an pentru membrii corpului didactic.
ar pentru comitele școlare și paritc. 150 lei.
Redacția și Administrația la biroul Revizoratului școlar — Alud.

Insertiuni și reclame

se publică după tarif. — Scrisori nefranate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiesc.

Un număr 3 lei.

Pentru Pace.

Să nu ne certăm. Să nu dăm anză streinilor să spună rău despre noi. Armonia stăntă a prieteniei de coleg, de tovarăș de bucurii și suferinți, de ce trebuie să fie alungată dintre noi, pe motive, de cele mai multe ori injuste și fără temei? Să supunem ambiția personală interesului obștesc și să învățăm a ne iubi; așa numai vom putea face front atâtor necesități de ordin moral — intelectual. —

Învățătorimea din județ de-un timp e într'o perpetuă frământare. Cauzele? Să se întrebe toți cei ce știu că; s'ar putea în lătura asemenea diferende menite să distrugă legăturile ce unesc elementele aceluiaș organism. Drepturile învățătorimii sunt sfinte, preținse într'un complex unanim de voinți vor trebui îndeplinite, și atunci de ce să nu evităm certuri ce nu ne aduc foloase ori chear alterează interesele noastre.

Amintiți-vă de Adunarea din Teiuș.

Nu învinovățiți comitetul și conducerea fiindcă dreptul mulțimii a confirmat-o.

Numai uniți în convingeri ce trebuiesc să fie generale, vom putea smulge recunoștința celor ce au buna

credință că destinele îndrumării, așezate în mâinile sfinte ale învățătorului, sunt purtate deși cu trudă și chin; cu resemnare însă și cu veșnica tendință universală, spre mai bine, lumină și înălțare. *Ion Rafiu.*

Să se știe un lucru.

— Continuare —

Am comunicat organizației hotărârea comitetului. Când am făcut această comunicare, erau de față și câțiva colegi. Răspunsul ce l-am primit a fost în sensul următor: Organizația din anumite motive, nu primește candidarea pe locul al doilea din lista guvernamentală a unui membru al corpului didactic primar din județ. Motivul era de ordin pur politic, asupra căruia nu cred de necesar a da deslușiri.

În ce privește cererea a 2-a în chestia Căminului, ni-s'a promis tot sprijinul.

Îndată ce colegii au luat cunoștință, că s'a cerut candidarea unui membru al corpului învățătoresc, chestiunea a fost discutată. După ce a transpirat, că cine are intențiunea de a candida, mi-s'a cerut din partea multora ca să abțin de la această pretenziune, susținând-o numai pe cea de a 2-a.

După ce am luat cunoștință de părerea și dorința în această chestiune, a colegilor cu cari am convenit, și după ce am primit răspunsul la hotărârea comitetului, în sensul amintit, am convocat încă odată comitetul la ședință.

Comitetul a decis acum, tot în sensul cum era opinia multor colegi. Anume, se abține de la cererea 1-a și s'a insistat pentru obținerea unui ajutor pentru Cămin.

Notez, că după aceasta mi-s'au făcut observări din partea unora, că pentru ce n'am insistat mai din bună vreme și mai cu tărie pentru a obține candidarea unuia dintre membrii corpului învățătoresc. Alții cari de fapt voiau să dea ținutei învățătorilor din județ în alegeri, o expresie opoziționistă guvernului, se ocupau serios cu formarea unui curent în sens contrar cu deciziunea Comitetului central și a comitetului secției.

Pentru a-mi ușura situația am convocat colegii la o cons-

fătuire intimă, deci nu Adunarea generală extraordinară.

La această consfătuire au fost prezenți circa 80—100 colegi.

Ce s'a discutat se știe, fiind comunicat înscris tuturor, hotărârea acestei consfătuiri precum și consfătuirea comitetului central.

Indată după această consfătuire, au început o sumedenie de observări adresate mie. Aceste observări au fost făcute din partea unor oameni slabi de inger. Pentru cari bârfeala este un nutriment indispensabil. Mijlocul de a te folosi de împrejurări tulburi pentru a bârbi pe alți este condamnat și imoral, termenul acesta de imoral le caracterizează tot trecutul acestor fel de pretenzivi „selecți“ ai învățatorimei.

Aceasta este pe scurt descrierea evenimentului din viața secției județului nostru.

A fost o încercare pe care nu eu am inițiat-o. Însă odată întâmplată se servească de învățătură tuturor.

Dacă cineva dorește să mai aibă vr'o explicație, să mă provoace și îi voi da-o.

Alba-Iulia la 5 Decembrie 1926.

Andrei Floașiu
învățător.

Scrisoare.

— pentru E.

Nu trebuie să plângi niciodată clipele trecute că au refuzat să-ți închine potirul fericirilor chiar atunci când aveau mai mult drept decât altul. Nu trebuie să blestemi aureola țesută de norocul vremilor ce trec peste ceice îi dispretuești urându-i fiindcă îți par în mândria lor mai puternici, mai mari, mai strălucitori decât cei ce și-s'au închinat ție.

Diadema făurită din nestematele mării zadarnic străluce pe fruntea celor ce în amăgirea gloriei nu cunosc fericirea și pacea.

Un cămin cu vatră caldă unde liniștea își toarce îngân-durată pânzele de mătăasă; un cuib în desișul codrilor, acolo unde glasul profanului nu străbate; o colibă pe țărnul râului cristalin, unde strunele cântărilor eterne îți talmăcesc în slovele inserării freământul unei lumi unde și-ai îngropat, de mult trecutul; ori castelul de marmoră zidit în zgomotul frământărilor pentru viață ori coroană de Lauri să-ți înpodobească fruntea? ce a dori mai mult?

Acolo intră munții inpăengeniți de cetatea norilor, acolo unde în fața casei tale curg undele izvoarelor. cu șoapte, unde la vecernii glasul clopotului pare o rugă și sentință, acolo viața e vis, suferința umbră ce se stinge sub razele speranțelor : atunci de ce te plângi ?

Frumsețea încă ți-e prieten și credința în cele ce alți nu mai cred, e scutul tău ascuns de greul vremii.

Ți-e dor de iubire ? atunci impacă-te cu gândul că tot ce se râvnește chiar la realizare e o umbră a chipului visat.

Am cunoscut un cerșitor odată. Și într'o iarnă când viscolul îngroapă în vijelia nopții speranțele celor fără adăpost, l-am întâlnit la un colț de sradă. L-am dus la mine și lângă soba cu flacări calde mi-a spus din greul vieții lui atâtea povești și l-am ascultat fără să plâng de mila, l-am întrebat ce crede despre lume și el mi-a spus :

— Altfel nu avea rost... Dacă toți am fi fost fericiți nu am fi înțeles fericirea ce știi că va veni. Din suferința noastră ați învățat voi a prețui fericirea.

— Ai iubit vreodată ?

— Da. Florile și pământul. Apoi iubirea are înțeles mai nobil. Necunoscută de noi ea își urmează cursul

A plecat apoi cerșitoru... M'am gândit la el și la tine... El visa o coajă de pâine, ție îți lipsește iubirea : ști pentru ce ? Fiindcă tu nu ști iubi pe cei mici

Ion Rafiu.

Proces Verbal.

Luat în ședința ordinară a Asociației învățătorilor din secția jud. Alba ; ținută la 26 Noemvrie 1926. în com Teiuș. La oara 8 a. m. învățătorii participă la serviciul Divin oficiat în bis. gr. cat, unde să oficiază și un parastas în amintirea memoriei colegului decedat ; Ioan Muntean din comuna Teiuș.

La oara 9^{1/2} a. m. începe ședința. Președintele după ce face cunoscut motivele cari au zădărnicit ținerea adunării generale la Abrud, așa după cum se hotărâse în ședința comitetului ținută în primăvară anului curent, salută oaspeții prezenți, declară adunarea deschisă, intrându-se în ordinea de zi.

1. Casarul secției Dl Valer Marginean face darea de seamă a gestiunei pe anul 1925 stabilind la intrate Lei 10909.15. la eșite 8562.50 Lei rămânând cassa rest Lei 2346.65.

Comisiunea de verificare compusă din Dnii Gh. Spătăcean și Gr. Ursu propun descărcarea casarului de această gestiune.

Adunarea îi dă casariului absolvarea cuvenită.

2. Să aleg 3 membrii în comitetul secției în pers. Dlor Vasile Zdrenghia din Șebeșel, Ivan Pavel din Lancrăm și Cornel Domșa din Pețelca. Această complectare a comitetului s'a făcut după ce plasa Sebeș nu avuse reprezentant, alegându-se din această plasă 2 membrii. Iar al treilea a fost ales în locul Dlui Valeriu Mărginean demisionat.

3. Președintele face o descriere amănunțită asupra desbaterilor ce au avut loc în congresele învățătoresți, cu privire la înființarea căminelor învățătoresți pe județe, arătând sumele ce le are la dispoziție pentru acest scop Asociația; Precum și felul de distribuție al fondului. Adunarea stabilește următoarele reșuse pentru înființarea unui fond în vederea înființării căminului învățătoresc județan.

a). Să se facă demers către comitetul județan, cerându-se ca fiecare comună să anexeze o sumă în bugetul anual pentru acest scop.

b). fiecare învățător cu ocazia înscrierilor va face apel la părinții elevilor, pentru a contribui benevol în acest scop.

c). Învățătorii vor aranja serbări și sezători școlare, iar beneficiul bănesc va fi destinat „Căminului”.

d). Vor circula colecte, mai ales către băncile din Județ.

e). Cu ocazia Crăciunului Inv. va colinda cu copiii pe la familiile cu stare bună materială destinându-se o parte din beneficiu „Căminului”.

f). Cooperativa Inv. din județ va vinde rechizitele școlare cu un % mai urcat, care % va trece în beneficiul „Căminului”

4. La propuneri și interpelări adunarea stabilește următoarele desiderate, îndrumând biroul secției a face stăruința cuvenită pe lângă Comitetul central al Asociației, de a se aduce la cunoștința celor competenți pentru o dreaptă aprieiere. 1. Remunerația pentru cursurile de adulți să se ordonanteze la timp din partea celor chemați, nu cu întârzieri de luni de zile. 2. Dispozițiile regulamentului în ce privește examenul de definitiv și înaintare să se aplice numai față de învățătorii cari nu au avut vechimea recerută la data încadrării corp. didactic în asimilare cu cei din țara mamă. 3. Inv. cari au ca pregătire 4 ani învățământul secundar și 4 ani seminariul pedagogic să fie asimilați în grad cu institutorii având aceeaș pregătire. 4. Să primească relutul de chirie și inv. de la sate, cari de multe ori plătesc o chirie mai mare ca cei dela orașe.

5. Să fie improprietărită fiecare școală cu lotul „dotație inv.”

6. De lotul „dotație învățătorescă” să beneficieze și inv. cari au 10 hectare proprii.

7. Comunele să echilibreze bugetul școlalei.

8. Să beneficieze de gradația militară și inv. transilvăneni cari au servit ca voluntari în armata română sau în campania din 1919 în luptele dela Tisa.

9. Salariul pe luna Septembrie să se ordonânzeze la zi întâiu, ca inv. să l primească pe când trebuie să și plaseze copii la școală.

10. Revizorul școlar să se îngrijească, ca chitanțele să sosească înainte de 20 până când percepțoratele nu fac vărsarea încasărilor, sau vărsarea să se facă după ce învățătorii din aceea plasă și-au primit salariul.

11. Învățătorii trecuți la penzie să primească leafa până la primirea penziei. Penziile să se ordonânzeze la timp nu cu întârzieri de luni de zile.

La oarele 1 p. m. ședința se suspendă pentru a se lua masa.

La oarele 3 $\frac{1}{2}$ p. m. se deschide ședința de după masă.

Inv. dir. Grigorie Ursu din Uioara își desvoaltă conferința: „Mișcarea pedagogică în anii de după războiu”. Conferința este foarte bine reușită. Adunarea îi aduce mulțămিতা protocolară. În legătură cu această conferință iau cuvântul inv. Andreiu Floașiu și Iosif Marian.

La oara 4 $\frac{1}{2}$ p. m. ne mai fiind nimic la ordinea zilei ședința să închide.

Președintele mulțămeste celor prezenți și face apel la solidaritatea tuturor.

Biroul secției.

Andreiu Floașiu m. p.
președinte,

Vasile Sandru m. p.
secretar,

Cuvânt de deschidere rostit la cercul cultural Laz.

de
Inv. Ioan Dobrea, președinte.

Iubit Popor

Par-că Vă văd iubiților cum în gândurile Dvoastre vă frământați cu, deslegarea rostului nostru în mijlocul Dvoastre. Ca gândurile Dvoastre să primească o deslegare fericită să-mi dați voie ca în câteva cuvinte să vă spun rostul venirii noastre de azi.

Națiunea română multe sute de ani sângerând, a rămas fără puțința de-a să desvolta rămânând cu întunerecul nopții în sărăcie și năcaz. Și dacă din când în când în timpul veacurilor s-au mai slăbit lanțurile, prinind dreptul la o viață mai omenească, în loc să prindă drumul adevărat al înaintării înspre bine ascultând glasul de chemare a conducătorilor lor; să abăteau din drumul cel bun pe cărări cari l-au condus iarăș în brațele căilor din trecut.

Aceasta a fost urmarea neștiinței, a întunerecului munții ce ca o ceată groasă a cuprins neamul nostru românesc.

Traind în felii acesta multă vreme neamul românesc, a uitat drumul fericit al școlii foloasele mari ale învățătorei.

Românul nu-l pricepea sau nu voia a-l pricepe pe învățător sau făcându-i fel și fel de greutăți în lucrarea sa prin neîntreținerea copiilor la școală, prin necumpărarea de cărți copiilor, prin nerepararea, clădirei școlare sau prin neclădirea unui local corespunzător, lăsând toate ale școlii în mila Domnului, astfel ca învățătorul în lucrarea sa de a lumina națiunea, să se mistue pe sine.

Astăzi când cu ajutorul lui Dumnezeu am ajuns fericita zi de a fi pe deplin stăpâni pe pământul nostru, noi învățătorii privind în viitor ne dăm seamă de marea răspundere ce avem față de neamul nostru, că dacă vom lăsa să dăinuască și în viitor tot aceeași prăpastie între școală și familie, între noi învățătorii și Dvoastră, să nu ducem iarăși carul neamului înspre năcazurile și neajunsurile trecutului. Drept aceia iubiților, socotim a fi venit timpul ca noi învățătorii și cu Dvoastră să ne întindem mâna să-ne înfrățim și în buna înțelegere să pășim cu pași repezi și siguri pe drumul cel bun al luminării și înaintării noastre pe toate terenele.

Cu aceste gânduri învățătorimea pășind în mijlocul Dvoastre, vă salută rugându-vă ca și de astă dată să-i dați ascultare.

Partea oficială.

No. 3976—1926

Vă face cunoscut că Ministerul a dispus prolongirea termenului de înscriere a candidaților la examenul de înaintare gr. 1 până 31 Decembrie 1926.

Pentru celelalte condițiuni se va proceda conform dispozițiilor art. 13 din regulamentul de aplicare al legii.

În conformitate cu ordinul Onor. Minister de finanțe No. 285711—1426, Vă invităm ca se achitați până la 15 Decembrie a. c. toate dările către stat, cu care mai sunteți în restanță; aceasta fiind-că suntem deja în ultimul trimestru al exere. 1926, și pentru-ca statul se între până la data amintită în drepturile sale.

No. 3866—1926

Vă facem cunoscut, că Onor. Minister cu ordinul Nr. 70.999—1926, a dispus, că pentru selecționarea suplinitorilor din învățământul primar, pe viitor toți candidații, urmează să se supune unui examen în fața unei comisii compusă din:

Inspectorul regiunii, revizorul școlar și un învățător sau învățătoare, care posedă și lucrul manual.

Examenul va fi sumar și va consta din cunoștințele generale asupra geografiei și istoriei.

Toate direcțiunile grădiniilor de copii și ale școlilor noastre primare sunt invitate ca să ne trimită până la 20 l. c. sta-

tistica elevilor înscriși la școala lor pe anul 1926—1927. Statistica aceasta va cuprinde următoarele rubrici: 1. Comuna. 2. Numele școlii. 3. Numărul obligațiilor la grădina de copii pe anul 1926—27, deosebit băieți și fete. 4. Numărul obligațiilor la școala primară (curs inferior și superior), deosebit băieți și fete. 5. Numărul elevilor obligați la cursul de adulți; deosebit băieți și fete. 6. Numărul elevilor înscriși la grădina (băieți-fete total) 7. Numărul elevilor înscriși în cursul primar și supraprimar, repartizați pe clase-băieți-fete-total. 8. Numărul elevilor înscriși în cursul de adulți băieți-fete-total. 9. Se va arăta apoi câți au rămas neînscrisi atât la rădina, cât și la școala primară și cursul de adulți. Ceice nu vor satisface întotdeauna acestui ordin al nostru vor fi amendate.

p. Revizor școlar, A. Ocnean

ȘTIRI.

* *Statele de plată de pe luna Decembrie au fost înaintate în 4 luna curentă. Inspectoratului spre ordonanțare.*

* Starea sanitară a dlui Revizor școlar M. Sasu s-a îmbunătățit simțitor dar pentru aceea nu va putea părăsi patul incurând.

* *Suntem la sfârșitul anului și încă multe comitete școlare nu ne-au achitat abonamentul. Rugăm deci ca să ni-se trimită de urgență abonamentul.*

* Ministerul de agricultură a făcut cunoscut celui de instrucțiune publică, că pentru a se crea pepiniere fructifere școlare a dispus să se vândă tuturor școlilor, pe prețul de un leu bucata, puiți de cireși și corcoduși.

Cererile pentru orice număr de puiți se vor adresa direct ministerului de agricultură.

* O delegație compusă din d-nii: Păunescu, președintele „Asociației generale a învățătorilor”, Nica, președintele secției „Asociației” din Basarabia și Holban, fost inspector șef al regiunii școlare Chișinău, s-a prezentat d-lui ministru I. Petrovici.

Delegația și-a exprimat nemulțumirea de felul cum intenționează ministerul să stabilească modul de salarizare a dascălilor primari.

Astfel, învățătorilor ajutori cărora li se acordase sub trecuta guvernare 180 lei aur lunar, li se stabilește prin noua salarizare 100 lei.

Învățătorii definitivi și normalisții absolvenți vor avea bugetar 150 lei în loc de 220 și 200 cât aveau în 1919.

Învățătorii înaintați gr. II. cari aveau 250 lei vor avea 175, iar institutorii 300 lei în loc de 350 lei aur cât aveau în 1919.